

SLINAVKA IN PARKLJEVKA V MARIBORU.

V mariborsko klavnico so zanesli s hrvaškimi prašiči slinavko in parkljevko. Radi te kužne bolezni so do nadaljnjega prepovedani vsi živinjski ter svinjski sejmi v Mariboru. Prepovedan je tudi dohod goveje živine na kolidvor in na trg. Prepovedane so tudi vse živinske vprege.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski živinjski sejem dne 22. XI. 1932. Prignanih je bilo 5 konj, 8 bikov, 79 volov, 299 krav in 5 telet, skupaj 396 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na tem sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 3.25 do 4 Din, poldebeli voli 2.50 do 2.75 Din, plemenski voli 2 do 2.25 Din, biki za klanje 2.50 do 3 Din, klavne krave debele 2 do 3 Din, plemenske krave 1.50 do 1.75 Din, krave za klobasarje 1 do 1.25 Din, molzne krave 1.75 do 2.25 Din, breje krave 1.75 do 2.25 Din, mlada živina 5 do 6 Din. Prodanih je bilo 210 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 25. XI. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 178 svinj in so bile cene sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov 85 do 100 Din, 7-9 tednov 130 do 150 Din, 3-4 mesece 250 do 280 Din, 5-7 mesecev 350 do 450 Din, 8-10 mesecev 480 do 500 Din, 1 leto stari 650 do 800 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9.50 do 10.50 D. Prodanih je bilo 105 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic 4 do 5 Din, telečje meso I. vrste 12 do 14 Din, II. vrste 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže 10 do 14 Din.

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE.

V četrtek, 24. novembra, je bil občni zbor Prosvedne zveze v Mariboru. Predsednik dr. Hohnjec je imel govor, v katerem je med drugim izvajal naslednje:

Na občnem zboru Prosvedne zveze lansko leto sem izrazil željo: »Naj bo prosvetno delo med našim narodom v bodočem letu posvečeno proslavi Slomškovega spomina ter obnovitvi Slomškovih idej in Slomškove ljubezni. Tako bomo tudi najlepše služili veliki težnji našega naroda po Slomškovi beatifikaciji (proglasitvi za blaženega).« Ta moja želja ni ostal glas vpijočega v puščavi, temveč je našla krepak odmev širom naše slovenske dežele. Katoliška Slovenija je letos poklonila svojemu največjemu sinu velik in pester niz proslav, ki sega preko celega njenega ozemlja. Radi razmer so se te proslave vršile po cerkvah in društvenih dvoranih, zunanje manifestacije z nastopi mož in mladeničev so izostale. Ne bo odveč pripomba, da je Slomška slavilo slovensko ljudstvo, sebi in svoji veri zvesto in osobito njegova katoliško-zavedna mladina. V taboru, ki sebe označuje kot kulturno-naprednega in svobodomiselnega, ni bilo opazati zanimanja za proslavo graditelja naše slovenske ljudske kulture. Mislim pa, da bi bilo vendar umestno, da bi tisti, ki so proslavljali Tyrševo obletnico, prezrli pa Slomškovo, resno preudarili in stvarno oce-

nili, kdo je večjega pomena za slovenski narod: Tyrš ali Slomšek.

Slomšek je bil sekularen človek, kakršnih božja previdnost ne daje vsako stoletje kakšnemu narodu, osobito ne številčno majhnemu narodu. Kar je Slomšek za naš narod zasnoval v duhu in delu, ni časovno minljivo, inarveč ima stalno vrednost, kakor je vekotrajna katoliška verska ideja, ki je v njej bil Slomšek zasidran z vsem svojim bistvom. On je bil ter tudi ostaje nedosežno velik, plemenit in vprav svetniški oznanjevalec katoliškega svetovnega nazora našemu narodu. Ta svetovni nazor mu je bil genij — varuh za narod, ki naj svojo pravico do obstanka v krogu drugih večjih narodov opraviča in zasigura z ustvarjanjem in množenjem katoliške-slovenske kulture.

K temu velikemu namenu je naš učenik in vodnik vzgajal narod s katoliško-narodno prosveto. Katoliške in slovenske prosvetne ideje so visoke vrednote in velike dobrine, ki jih je Slomšek zajel iz globine narodove duše in ki jih je izročil narodu in njegovim sinom kot svojo dragoceno dedščino. Samo te ideje imajo domovinsko pravico med našim ljudstvom. Kdor njih cení, čísla nekaj, kar je pristno slovenskega. Kdor se za nje bori, se bojuje za pravo stare tradicije med narodom. Kdor jih izvršuje in v njih druge vzgojuje, v njem se preraja Slomškov duh. Kdor stoji na braniku krščanske in slovenske vzgoje v šoli in mladine izven šole, je Slomškov sobojevnik ter nadaljuje njegovo delo v narodu.

In vprav to je naloga, h kateri nas kliče čas, ki v njem živimo, in razmere, ki so v njem zavladale. Sedanji čas se čedalje bolj nagiba k monopolizaciji šole in mladinske vzgoje po državni oblasti. Nič ni bilo Slomšku bolj zopernega kot takšna monopolizacija. Vedno je poudarjal pravico treh vzgojnih činiteljev: družine, šole in Cerkve. Po njegovih besedah mora »pridna šola in vzgoja biti trojna: doma začeti, v učilnici napredovati, v cerkvi se dovrševati; ako ena teh izpodleti, vse tri kaj ne izdajo.« Med temi činitelji mora vladati vzajemnost ter se vršiti skupno delo: »Učitelji sadijo v šoli zveličanske nauke otrokom v glavo in svete kreposti v srce, polivati in pleti pa jih morajo oskrbniki doma.« Kaj pa če učitelji ne sadijo otrokom zveličanskih naukov v glavo in svetih kreposti v srce? Ali je potem mogoča zadovoljnost domače hiše in vzajemnost s šolo? Slomšek, največji prijatelj šole in sejalec izobrazbe, sodi o slabi šoli in vzgoji tako: »V taki župniji in srenji, ki nima prave šole, je vedna zima, glava takšnih ljudi je puščava, srce pa led; truplo sicer živi, pa, kaj pomaga, ker duša spi večne smrti žalostno spanje.« Njegova jedrnatost-izrazita sodba je ponarodela v ljudski pregovor: »Šola, če prava ni, je boljše, da je ni.« Slomšek je naš prvobornik za krščansko šolo, izobrazbo in vzgojo. Sledimo njegovemu klicu!

Ako bi se Slomškove želje in težnje danes izpolnjevale, bi bilo manj tožbe o slabi mladini. Saj mladina sama ne postane slaba, marveč jo drugi pokvarijo. Slomšek je zapisal v svojih spisih za mladino ta-le opomin: »Ako se mlado drevesce ne požlahtni in se divjaku žlahtna mladica ne vcepi, tudi staro drevo žlahtnega sadja rodilo ne bo.« S čim pa se danes po naših mestih, trgih in žal že tudi po vaseh »požlahtnuje« mladina? Mnogo in pogosto s slabimi knjigami in časniki, s kinopredstavami, prešinjenimi z duhom in smrdom nemorale, z gledališkimi igrami, ki brizgajo strup v mlade duše. Takšne mladike, vcepljene divjaku, ga ne morejo pretvoriti v

sadonosno drevo, marveč v še večjega divjaka. Našim kulturnim naprednjakom ni dovolj domačega slabega čtiva, iz tujih gred ga prenašajo v slovensko zemljo. Slomšek opisuje v svoji knjižici za mladeniče sedem strupenih kač, ki so mladeničem posebno nevarne, ter označuje kot 5. kačo »zapeljive knjige, v katerih se nesramne, škodljive in prepovedane reči bere«, in hkrati svari: »Posebno nemških zapeljivih bukev je silno veliko.« Naši svobodomiselni kulturonoši pa prenašajo nemški gnoj v slovenska gledališča in v domače kine in menijo, da bo ob tem gnoju rastla ter rodila sadove slovenska ali jugoslovenska kultura. Naj se osvestijo ob Slomškovem opominu: »Kriva odgoja je slabih časov mati!«

Po predsednikovem govoru, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem, so sledila poročila članov odbora, katera so navzoči poslušali z napeto pozornostjo. Iz poročil je bilo razbrati, da šteje Prosvedna zveza 199 društev. Pisarniški promet z društvi, izkazuje 4746 tekočih števil; došlih dopisov je bilo 1877, odposlanih pa 2509. Prav zadovoljiv je napredek osrednje Zvezine knjižnice v Mariboru, ki ima 823 rednih članov; izposojenih je bilo 15.316 knjig, ki si jih je izposodilo 7872 čitateljev. Po prosvetnih knjižnicah društev, včlanjenih v Prosvedni zvezi, je bilo izposojenih nad 100.000 knjig. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Malešič, je razvidno, da je znašal v pretekli poslovni dobi skupni promet 97.856.06 Din, glavni izdatki so bili za izdajanje »Prosvedne knjižnice« in za osrednjo knjižnico v Mariboru v znesku 27.832.46 Din. Pri volitvah so bili izvoljeni naslednji gospodje: predsednik dr. Josip Hohnjec; odborniki: dr. Jeraj, dr. Vatovec, dr. Sušnik, Marko Kranjc, Jožef Stabej, Joško Malešič, dr. Meško, Franjo Sekolec; namestniki: ravnatelj F. Hrastelj, monsignor Vreže, dekan Gomilšek, tajnik KA Kolenc, dr. Aleksič, prof. Richter, Elbin Boje, Mirlo Ceratič; pregledniki računov: stolni kanonik dr. Mirt, ravnatelj dr. Kováčec, prof. Živortnik; člani razsodišča: dr. Leskovar, dr. Juvan, dr. Veble in ravnatelj Barle.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Deklški krožek Katoliškega prosvetnega društva »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah priredi na Marijin praznik dne 8. decembra, popoldne po večernicah v društveni dvorani »Narodnega doma« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ljubko marijansko prireditev s sledečim sporedom: Marijanska igra »Roka božja«, deklamacije in pevske točke. Pojejo že dolgo zaželjeni domači pevski zbori: moški zbor, ženski zbor ter mešani zbor. Vsi prijatelji poštene katoliške prosvetne prireditve prav iskreno vabljeni! — Odbor.

Velika Nedelja. Sv. Miklavž pride letos zopet v našo dvorano in sicer v nedeljo dne 4. decembra, popoldne po večernicah. Za odrasle ima pripravljeno smeha polno igro »Če sta dva«, za pridne otroke pa kup daril, ki jih bo shranil v soboto in nedeljo dopoldne v kaplaniji.

»Slehernik« v Ljutomeru. Pridni igralci in igralke ljutomerskega katoliškega odra proslavijo praznik Brezmadežne dne 8. decembra s slovesno akademijo, katere drugi del bo obsegal najnovejšo duhovno igro »Slehernik«. To bo lep zaključek duhovnih vaj za dekleta, ki jih bo tri dni pred praznikom Brezmadežne vodil g. ravnatelj dr. Volčič iz Veržeja. »Slehernik« ni tradicionalna ljudska igra. Za naš Ljutomer in okolico pomenja nekaj novega.